

För- och grundskolenämnden

Tid:	Onsdagen den 23 september 2026 kl. 08.00-12.00
Plats:	Tjärdalen, The Wood hotel by Elite Skellefteå
Beslutande:	Moa Brydsten (S), ordförande Maria Lindvall (-)(L), 1:e vice ordförande Tobias Holmbom (V), 2:e vice ordförande Jens Backman (S) Linda Burén (S) Roland Samuelsson (S) tj.g. ers. för Jimmy Liljefelt (S) Katarina Nilsson Reian (S) Elmer Eriksson (M) Veronica Edén (C) tj.g. ers. för Ron Mahieu (C) Arvid Lundberg (MP) Lucas Nilsson (KD)
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Maria Lindvall

Sekreterare	<i>Digital signatur</i> Linda Hellquist	§§ 58-67
Ordförande:	<i>Digital signatur</i> Moa Brydsten	
Justerare:	<i>Digital signatur</i> Maria Lindvall	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	För- och grundskolenämnden
Sammanträdesdatum:	2026-09-23
Anslaget har satts upp:	2026-09-29

Umeå kommun
För- och grundskolenämnden

Sammanträdesprotokoll
2026-09-23

Anslaget tas ner: 2026-10-21
Förvaringsplats: För-och grundskolekontoret, södra flygeln vån 2

Underskrift: *Digital signatur*
Linda Hellquist

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Eva Kungsman
Tomas Strandman
Viktor Brodin
Lisa Stolt
Ingela Viberg

Tjänstemän

Ann-Christine Gradin
Christopher Granberg
Daniel Nordgren
Maria Runarsdotter
Maud Karlström
Peter Säbom
Marina Folkhage
Marie Karling
Linda Hellquist
Erik Andersson
Emma Steen, digital närvaro § 61
Erika Holmgren, digital närvaro § 62
Carola Nilsson, digital närvaro § 63
Lina Gullbrand, digital närvaro § 63
Håkan Tranbeck, digital närvaro § 63
Linda Nordgren, digital närvaro § 65
Fredrik Strandgren, digital närvaro § 66
Lisa Laestander Flod, digital närvaro § 66

Beslutsärenden

§ 58

Diariennr: SK-2026/00012

Fastställande av dagordning och fråga om jäv FGN september

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

Ärendebeskrivning

Föredragningslista till för- och grundskolenämnden finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga: föredragningslista

Beredningsansvariga

Linda Hellquist, nämndsekreterare

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 59

Diariennr: SK-2026/00272

Verksamhetsuppföljning 2026 - januari - augusti

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

- att godkänna verksamhetsrapporten avseende perioden januari-augusti 2026
- att godkänna uppföljning av nämndens uppdrag till förvaltningen perioden januari-augusti 2026
- att ärendet direktjusteras

Verksamhetens utveckling och väsentliga händelser

Umeå kommuns senaste befolkningsprognos, P26, visar på fortsatt svag tillväxttakt främst på grund av färre antal födda barn. Omställningsarbetet har därför fortlöpt inom förskolans område under våren. Detta omställningsarbete kommer att prägla nämndens arbete under flera år framåt.

Läsårets studieresultat för elever i årskurs 9 visar att behörighet till gymnasieskolans nationella yrkesprogram ökade från 90 till 91 procent jämfört med föregående läsår. Även elevnärvaron har förbättrats bland elever i grundskola och anpassad grundskola jämfört med föregående läsår.

Förskola

Förskolan präglas för närvarande i hög grad av den omställning som sker beroende på den demografiska utvecklingen. Årligen anpassas personalstyrkan efter barnantalet och lokalytorna. Sommaren 2026 avvecklades ytterligare två förskolor, det uppstod dock ingen övertalighet i och med detta.

Närvaron är fortsatt hög inom förskolan och ca 96 procent av alla folkbokförda barn i åldrarna 1-5 år är inskrivna i förskolan. Nöjdheten och upplevelsen hos barn och vårdnadshavare av förskolan enligt den årliga återkommande förskoleenkäten är fortsatt hög, 9,1 på en tiogradig skala.

Grundskola

Studieresultaten för elever i årskurs 9 läsåret 2025/26 visar en fortsatt positiv utveckling. Andelen elever med behörighet till gymnasieskolans nationella yrkesprogram ökade från 90 procent läsåret 2024–2025 till 91 procent läsåret 2025–2026. Samtidigt har elevnärvaron förbättrats bland elever inom grundskola och anpassad grundskola, vilket är en positiv utveckling då närvaro är en viktig förutsättning för lärande, delaktighet och måluppfyllelse. Sammantaget visar resultaten på en fortsatt hög behörighet till gymnasieskolan och en utveckling som stärker förutsättningarna för elevers kunskapsutveckling och framtida utbildningsmöjligheter.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Verksamhetsrapport till KS, jan-aug 2026

Bilaga 2: Uppföljning nämndens uppdrag till förvaltningen, jan-aug 2026

Beredningsansvariga

Marie Karling, utbildningsstrateg

Marina Folkhage, HR chef

Peter Säbom, ekonomichef

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se, benämnd KS-2025/01087 för-och grundskolenämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till augusti senast 25 september

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 60

Diariennr: SK-2025/00627

Internkontrollplan 2026

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

att godkänna uppföljning av internkontrollplan januari-augusti 2026 och bedömer att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämndens beslutade internkontrollplan för 2026 består av tre kontrollområden och fem identifierade risker.

I uppföljningen av kontrollområdet *Säkerhet och beredskap* framgår att tjänstepersoner med ansvar för myndighetsutövning inom för- och grundskoleförvaltningen genomgick en utbildning i offentlighetsprincipen, allmänna handlingar och sekretess i maj 2026 som en åtgärd för att hantera den identifierade risken att förtroendevalda och tjänstepersoner utsätts för otillbörlig påverkan

Det är fortsatt viktigt att säkerställa att medarbetare som ansvarar för myndighetsutövning har kunskaper i och om otillbörlig påverkan. Kartläggning av behovet av rutiner för handläggning och beslutsprocesser kvarstår.

När det gäller risk för bristande referenstagning inom kontrollområdet *Säkerhet och beredskap* har det i arbetsprocessen visat sig att det inte är bristande referenstagning enbart, utan att det enligt nuvarande rutin är frivilligt att ta stöd i processen med referenstagning som kan innebära en risk. Vid intern nyanställning eller förflyttning tas inte alltid referenser, referenstagning behöver säkerställas utifrån att ny registerkontroll inte kan göras av redan anställd personal. Det har också identifierats ett behov av att säkerställa att samtliga personalbehov anmäls enligt Umeå kommuns rutin.

Inom kontrollområdet *Rättssäkerhet vid handläggning och beslut* och identifierad risk vad gäller *beslut om skolskjuts*, finns det ett systematiskt arbetssätt för handläggningen av ansökningar om skolskjuts. Samtidigt

finns behov av fortsatt utveckling och effektivisering av processen. I dagsläget hanteras skolval och ansökningar om skolskjuts i olika system, vilket kan påverka vissa bedömningar enligt skollagens bestämmelser. Arbete pågår för att säkerställa en mer sammanhållen, rättssäker och effektiv handläggning. Vidare ska ett nytt regelverk för skolskjuts tas fram. Nämnden har i verksamhetsplanen gett förvaltningen i uppdrag att utarbeta ett nytt regelverk för skolskjuts under 2026.

När det gäller risk för brister i handläggning och beslut om skolplacering finns en rättssäker process för hantering av att önska skola, beslut och överklagningar, i detta ingår regelbundna bedömningar.

Kartläggning av nuvarande riktlinjer och rutiner inom för- och grundskolans ansvarområde är påbörjad och färdigställs inför årsskiftet 2026–2027.

Sammanfattningsvis pågår arbete för att minimera riskerna inom samtliga kontrollområden. Inom *Rättssäkerhet vid handläggning av beslut för handläggning av skolplacering* är bedömningen att åtgärder är vidtagna och risknivån bedöms vara acceptabel.

Beslutsunderlag

Bilaga: Uppföljning internkontrollplan, jan-augusti 2026.

Beredningsansvariga

Marie Karling, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se märk ämnesraden KS-2025/007087 för-och grundskolenämnden rapportering av intern kontroll för perioden januari-augusti

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 61

Diariennr: SK-2026/00344

Yttrande över internremiss - informationssäkerhetspolicy och informationssäkerhetsriktlinjer

Beslut

För-och grundskolenämnden beslutar

- att ställa sig bakom förvaltningens förslag på yttrande
- att ärendet direktjusteras

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Kommunstyrelsens näringslivs - och arbetsutskott beslutade 2026-05-05 i ärende (KS-2026/00356 § 172) Remiss informationssäkerhetspolicy och informationssäkerhetsriktlinjer, att överlämna reviderad informationssäkerhetspolicy och reviderad riktlinje för informationssäkerhet till kommunens alla nämnder för yttrande senast 5 oktober 2026.

Den reviderade informationssäkerhetspolicyn och riktlinjen har uppdaterats utifrån ny lagstiftning på informationssäkerhetsområdet genom Cybersäkerhetslagen (2025:1506) och Cybersäkerhetsförordningen (2025:1507) samt det förändrade omvärldsläget.

Såväl policy som riktlinje syftar till att stödja nämndernas arbete genom att beskriva och konkretisera de fokusområden som Umeå kommuns verksamheter ska arbeta med, för att uppnå ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete i enlighet med gällande lagstiftning.

Kort om cybersäkerhetslagstiftningen

Den svenska Cybersäkerhetslagen med tillhörande förordning (som implementerar EU:s NIS2-direktiv) trädde i kraft den 15 januari 2026.

För en **kommunal nämnd** innebär lagen att verksamheten omfattas av hårdare krav på systematiskt informationssäkerhetsarbete, även om det formella yttersta ledningsansvaret i en kommun ligger på kommunstyrelsen.

För en **kommunal förvaltning** innebär lagen att det ska finnas ett systematiskt och riskbaserat säkerhetsarbete. Lagen ställer krav på obligatoriska och dokumenterade riskanalyser av IT-miljöer, planering för krisledning och säkra backuper samt fastställda incidentrapporteringstider av allvarliga IT-incidenter till Myndigheten för civilt försvar (MCF).

Förvaltningens förslag på svar på yttrande

Inledningsvis kan framhållas att såväl policy som riktlinje är generellt och övergripande beskriven, så tillvida att det kan vara svårt för nämnd och förvaltningsledning att fullt ut tolka innebörden av samt ansvaret, utifrån ny lagstiftning. Vidare saknas tydlig hänvisning till SFS-nummer på lagstiftning och andra styrande standarder ISO/ICE som hänvisas till.

Utifrån erfarenheten med GDPR lagstiftningen där nämnd och förvaltning skapat egen intern organisation, med rutiner och arbetssätt för personuppgiftsincidenthantering samt anmälningsförfarande och årlig återrapportering till nämnd enligt årshjul, finns behov av att resurssätta arbetet som ska bedrivas. För att göra så krävs en tydlig rollbeskrivning. Detta mot bakgrund av att rollen för personuppgiftskoordinatorer (PUK) som tidigare beslutats utifrån GDPR, ej haft en tydlig rollbeskrivning från centralt håll. Vilket inledningsvis gjort arbetet svårt att resurssätta och prioritera, i relation till andra uppdrag.

Gällande Informationssäkerhetspolicyn (bilaga 1) bör det tydliggöras att ramar, metoder och verktyg för implementeringen behöver fastställas och tillhandahållas centralt. Det är inte ändamålsenligt att enskilda nämnder själva tolkar standarden eller utvecklar helt egna arbetssätt. Det centrala stödet bör ansvara för struktur och metodstöd, medan förvaltningarnas uppdrag bör begränsas till att tillämpa och efterleva ramverket i de egna verksamheterna.

Gällande Riktlinje informationssäkerhet - Systematiskt informationssäkerhetsarbete (bilaga 2) kommer det vid incidenthantering

enligt rapporteringskraven enligt cybersäkerhetslagen (NIS2; 24 timmar till MCF) och GDPR (72 timmar till IMY) krävas incidenthantering även under kvällar och helger. Att bygga upp parallella dygnet-runt-beredskaper på samtliga förvaltningar är varken resurs- eller kostnadseffektivt. Riktlinjen bör därför tydligt föreskriva att en central, sammanhållen beredskapsfunktion inrättas för hela kommunen med ansvar för mottagande under icke-ordinarie arbetstid.

I det fortsatta arbetet med informationssäkerhet är det ytterst viktigt att centralt stöd fortsatt kommer att finnas från informationssäkerhetssamordnare (ISS), så att det inte blir en olikvärdig hantering i olika förvaltningar och nämnder.

Avslutningsvis förutsätts att ansvariga för framtagandet av policy och riktlinje utgår från Myndigheten för civilt försvars (MCF) nu beslutade föreskrifter och allmänna råd, det vill säga föreskrifter och allmänna råd om säkerhetsåtgärder och ledningens utbildning för väsentliga och viktiga verksamhetsutövare (MCFFS 2026:11, bilaga 3) och föreskrifter om incidentrapportering och informationsskyldighet för väsentliga och viktiga verksamhetsutövare (MCFFS 2026:8, bilaga 4).

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Informationssäkerhetspolicy (remissversion)

Bilaga 2: Riktlinje informationssäkerhet Systematiskt informationssäkerhetsarbete (remissversion)

Bilaga 3: MCFFS 2026:11 Föreskrifter och allmänna råd om säkerhetsåtgärder och ledningens utbildning för väsentliga och viktiga verksamhetsutövare

Bilaga 4: MCFFS 2026:8 Föreskrifter om incidentrapportering och informationsskyldighet för väsentliga och viktiga verksamhetsutövare.

Beredningsansvariga

Maud Karlström, myndighetschef

Emma Steen, jurist

Robert Granlund, IT-pedagog

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, senast den 5 oktober 2026 märkt med
ärendenummer KS-2026/00356 i ämnesraden

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner
att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 62

Diariennr: SK-2026/00504

Yttrande över remiss från Socialdepartementet - Slutbetänkandet Behovsstyrd vård (SOU 2026:38)

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att

- ställa sig bakom remissyttrande avseende SOU 2026:38, *Behovsstyrd vård*, för överlämnande till Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott.
- ärendet direktjusteras.

Ärendebeskrivning

Slutbetänkandet *Behovsstyrd vård* (SOU 2026:38), överlämnades till regeringen i juni 2026. Syftet med utredningen är att öka tillgänglighet och kontinuitet i vården och sätta patientens medicinska behov i centrum. Patienten ska möta den hälso- och sjukvårdspersonal som har rätt kompetens för de behov patienten har.

Betänkandet föreslår en ny skärpt och moderniserad vårdgaranti för den specialiserade hälso- och sjukvården. Den nya vårdgarantin ska vara mer patientanpassad, betona patientens behov och leda till en mer skyndsam medicinsk bedömning, från dagens 90 dagar till 30 dagar samt 60 dagar till nästa steg i den planerade vården. Medicinska undersökningar, utredningar och återbesök inkluderas i den nya vårdgarantin. För barn- och ungdomspsykiatri (BUP) föreslås en lagstadgad vårdgaranti på 30 dagar till att få en medicinsk bedömning och 30 dagar till planerad vård.

Skollagen påverkas inte direkt av förslagen och skolan kommer fortsätta hantera frånvaro, göra pedagogiska utredningar, och införa anpassningar och särskilt stöd för elever vid behov. En medicinsk diagnos är inte ett krav för stödinsatser i skolan.

Betänkandet lämnar också förslag som omfattar rörlighet och valfrihet samt att Socialstyrelsen föreslås få ett granskande uppdrag att följa upp efterlevnad samt tillsyn av den nya vårdgarantin. Om en region ser att de

inte kommer klara tidsgränsen, ska de skyndsamt och utan extra kostnad, se till att patienten får vård hos en annan vårdgivare. Även en informationsgaranti ska säkerställa att patienter får rätt information, annars ska vite kunna utdömas. Informationsgarantin innebär att information om när den medicinska bedömningen ska äga rum ska ske inom 10 dagar. Patientens ställning stärks med förslaget.

Majoriteten av förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2028. Undantagen handlar om distanskontakt och patientens möjlighet att välja utförare inom offentlig slutenvård som föreslås träda i kraft 1 januari 2028.

Yttrande

För- och grundskolenämnden välkomnar betänkandets ambition att skapa en mer tillgänglig och sammanhållen vårdkedja för barn och unga. Utredningen *Behovsstyrd vård* lyfter vikten av vård på lika villkor, och tydliggör att de skillnader i tillgång till vård som finns i dag riskerar att motverka principerna i FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen). Konventionen förutsätter att alla barn ges likvärdiga förutsättningar att få sina behov tillgodosedda och att stöd och vård ges utifrån barnets bästa. Detta remissyttrande fokuserar på de delar av SOU 2026:38 *Behovsstyrd vård* som berör skolans verksamhetsområde samt skolans förutsättningar att samverka med hälso- och sjukvården för att möta elevers behov.

I slutbetänkandet framhålls skolans betydelse för barn och ungas psykiska hälsa. Genom 2010 års skollag infördes en samlad elevhälsa med ett tydligt förebyggande och hälsofrämjande uppdrag. Skolan har också ett ansvar att samverka med hälso- och sjukvård samt socialtjänst när det behövs för att tillgodose elevers behov.

För skolan är SOU 2026:38 *Behovsstyrd vård* främst relevant genom de delar som behandlar barn och ungas tillgång till hälso- och sjukvård, särskilt barn- och ungdomspsykiatri (BUP), samt genom förslag som kan stärka samverkan mellan skola, elevhälsa och vården. Betänkandet innehåller dock inga specifika förslag som riktar sig direkt till skolans verksamheter. I stället hänvisas till utredningen *En förbättrad elevhälsa* SOU 2025:113 som har varit på remiss våren 2026.

För- och grundskolenämnden bedömer att en väl fungerande samverkan mellan skola, elevhälsa och hälso- och sjukvård är en viktig förutsättning för att barn och unga ska få rätt stöd i rätt tid. Mot denna bakgrund är de förslag i betänkandet som syftar till att förbättra tillgänglighet, kontinuitet och samordning inom vården av särskilt intresse ur ett skolperspektiv. Utredningen lyfter behov av samverkansöverenskommelser mellan elevhälsa och hälso- och sjukvård vilken ska omfatta kontakt, informationsöverföring samt vidare stöd. Nämnden vill även uppmärksamma att utredningen lyfter att barn och unga bör erbjudas tidiga och stegvisa insatser.

Utredningen föreslår införandet av en särskild vårdgaranti inom barn- och ungdomspsykiatri, som innebär att en medicinsk bedömning ska genomföras inom 30 dagar och att beslut om planerad vård ska fattas inom ytterligare 30 dagar. För nämndens område innebär detta att elever med psykisk ohälsa kan få snabbare tillgång till bedömning, utredning och behandling, vilket ökar förutsättningarna för tidiga och ändamålsenliga insatser. Skollagen ställer inga formella krav på medicinsk diagnos för att en elev ska ha rätt till stöd i skolan.

Betänkandet belyser problematiken i att skolor ibland avvaktar med att sätta in stöd i väntan på att en diagnos ska fastställas, samtidigt som långa köer till BUP fördröjer att eleven skyndsamt får en diagnos. Nämnden är av åsikten att en mer omfattande neuropsykiatrisk utredning inom den specialiserade vården kan ge underlag för att utforma mer träffsäkra och ändamålsenliga stödinsatser. En etablerad vårdkontakt inom specialistvården kan även underlätta samverkan mellan skolan och psykiatri och därigenom bidra till samordnade insatser utifrån elevens bästa.

I och med att vårdgarantin även kommer innefatta undersökningar, utredningar och återbesök kommer de långa väntetider som idag finns att förkortas och stödinsatser för elever som har komplexa behov, där en skyndsamt bedömning och tillgång till vård behövs, kan skapa bättre förutsättningar för samordnade stödinsatser mellan skola, elevhälsa och hälso- och sjukvård.

För- och grundskolenämnden ser positivt på utredningens intentioner att minska de situationer där skolan under lång tid får bära ett omfattande ansvar för elever vars behov i högre grad kräver insatser från hälso- och sjukvården. Nämnden ser positivt på att en informationsgaranti införs då det innebär att vården måste informera om väntetider och rättigheter under hela processen vilket skapar en trygghet och gynnar våra elever och deras vårdnadshavare.

För- och grundskolenämnden välkomnar förslagen om snabbare tillgång till utredning, bedömning och behandling inom barn- och ungdomspsykiatri även om utredningen formellt riktar sig till hälso- och sjukvården och inte till skolan. Om förslagen genomförs kan elever i behov av omfattande stöd få ett mer skyndsamt stöd från hälso- och sjukvården, vilket kan bidra till att elevernas behov uppmärksammas och tillgodoses tidigare.

Skolornas ansvar för elevernas lärande och skolgång och skyldigheten att skyndsamt utreda och tillgodose behov av stöd oberoende av om en medicinsk diagnos har fastställts förändras inte. Nämnden menar att den främsta vinsten för nämndens verksamhetsområde är att väntetiderna till vårdens insatser kan minska samt att samverkan mellan skola, elevhälsa och BUP kan stärkas. Det kan i sin tur förbättra förutsättningarna för samordnade och ändamålsenliga insatser utifrån elevens behov.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Betänkande av utredningen Behovsstyrd vård

Beredningsansvarig

Erika Holmberg, verksamhetschef elevhälsa

Beslutet ska skickas till

KS diarium senast 261006, märk ämnesraden KS-2026/00666

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 63

Diariennr: SK-2026/00288

Redovisning av tilläggsuppdrag 2025:1

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att godkänna rapporten avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har i planeringsdirektiv och budget för 2026 gett samtliga nämnder i uppdrag att genomföra en konsekvensanalys utifrån förändrade demografiska förutsättningar i ett tioårsperspektiv. Syftet är att säkerställa en god ekonomisk hushållning och förhindra att kommunen åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid. Kommunstyrelsen fastställde därefter anvisningar för uppdragets genomförande. Analysen ska klargöra var, när och hur konsekvenserna uppstår, belysa påverkan på kommungemensamma försörjningsprocesser samt föreslå åtgärder på kort och lång sikt.

Förvaltningen redovisar sin samlade analys i den bifogade rapporten som sträcker sig fram till år 2037.

Sammanfattning av rapporten

Sedan 2024 bedriver för- och grundskolenämnden ett omställningsarbete till följd av den demografiska utvecklingen med låga födelsetal. Arbetet behöver fortsätta under prognosperioden 2026–2037 då antalet barn fortsatt minskar, vilket påverkar såväl verksamhetsplanering som ekonomiska förutsättningar. Samtidigt behöver en beredskap i form av en överkapacitet på cirka 10 procent upprätthållas för att kunna möta framtida behov och förändringar, exempelvis ökad inflyttning eller minskad kapacitet inom fristående verksamheter.

Inom förskolan förväntas barnantalet minska fram till 2029, motsvarande cirka 575 färre barn jämfört med 2026. Därefter prognosticeras en successiv återhämtning. För att anpassa verksamheten till det minskade barnunderlaget har fem planerade byggprojekt ur investeringsramen helt

strukits, tio enheter har avvecklats och tre planerade byggprojekt ur investeringsramen har flyttats fram. Två av dessa objekt är ersättningslokaler för förskolor som är nödvändiga att avveckla och ett objekt gäller nytt större bostadsområde. För närvarande är 22 förskoleavdelningar stängda.

För grundskola och fritidshem förskjuts effekterna av de låga födelsetalen successivt uppåt i åldrarna från och med 2027. Fram till 2037 beräknas antalet barn i åldern 6–15 år minska med totalt 2 320 personer. Eftersom det minskade antalet barn är geografiskt spridda över kommunen uppstår ledig kapacitet på flera skolenheter utan att hela byggnader kan avvecklas. De fasta lokalkostnaderna kvarstår därför i stor utsträckning. Samtidigt leder mindre klasser inte automatiskt till motsvarande minskningar av personalkostnaderna eftersom varje klass fortsatt kräver en lärare.

Till skillnad från övriga skolformer beräknas elevantalet inom den anpassade grundskolan öka under perioden. Detta förklaras framför allt av införandet av den tioåriga anpassade grundskolan från 2028.

För- och grundskolenämndens planering och ekonomiska förutsättningar påverkas även av beslutade lagändringar.

Införandet av en tioårig grundskola 2028 bedöms minska tillgången på personal i fritidshemmet när förskollärare vidareutbildas. Därtill innebär införandet av reglerad planeringstid från 2027 ett ökat behov av behöriga lärare och förskollärare.

För att möta de demografiska utmaningarna krävs en fortsatt samordnad och geografiskt anpassad omställning av förskolans och grundskolans organisation. Förvaltningen arbetar, utifrån nämndens uppdrag, med att utarbeta förslag till en reviderad resursfördelningsmodell samt en långsiktigt hållbar och behovsanpassad skolstruktur som skapar förutsättningar för hög kvalitet, likvärdiga utbildningsmöjligheter och en långsiktigt hållbar ekonomi.

Beslutsunderlag

Bilaga: Rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Beredningsansvariga

Carola Nilsson, förskolestrateg

Lina Gullbrand, skolstrateg

Beslutet ska skickas till

KSdiarium@umea.se samt till TNdarium@umea.se

I ämnesraden anges: KS-2026/00373 för- och grundskolenämndens rapport
avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner
att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 64

Diariennr: SK-2026/00013

Delegationsbeslut och anmälningssärenden - FGN september 2026

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningssärenden.

Ärendebeskrivning

Inför för- och grundskolenämndens sammanträde 2026-09-23 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningssärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

Beredningsansvariga

Linda Hellquist, nämndsekreterare

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 65

Diariernr: SK-2026/00392

Återrapport avseende rektors anmälningsskyldighet till huvudman

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att nämnden tagit del av förvaltningens återrapport för läsåret 2025–2026.

Ärendebeskrivning

Återrapport till huvudman i enlighet med Skollagen 6 kap 10 §. Återrapporteringen ges utifrån då gällande lagstiftning, ny lagstiftning trädde i kraft 1 augusti 2026.

Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering av barn och elever. För att säkerställa lagstiftningens efterlevnad krävs att huvudmannen tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt främjande, förebyggande och åtgärdande arbete.

All personal inom förskola och skola är skyldiga att anmäla till rektor då de får kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Mot bakgrund av huvudmannens ansvar ingår i denna återrapport en redogörelse för antalet anmälda ärenden om upplevd kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt diskriminering inom för- och grundskolenämndens ansvarsområde för läsåret 2025–2026.

Syftet med en kontinuerlig uppföljning och en muntlig återrapportering av anmälningarna är att delge nämnden en analys av nuläget samt att beskriva identifierade behov och åtgärder för att motverka kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering i förskolan och skolan.

Beslutsunderlag

Antalet anmälningar om upplevd kränkande behandling har ökat i relation till föregående läsår i förskolan. Anmällda kränkningar i skolan har däremot minskat i relation till föregående läsår.

Fysiskt våld är den vanligaste grunden för anmälan om kränkande behandling i såväl förskola som skola. Fysiskt våld är mer frekvent i de yngre åldrarna, medan verbal kränkning är mer förekommande i de högre årskurserna.

Antalet anmälningar som berör de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder) har minskat i skolan i relation till föregående år. Den mest anmällda diskrimineringsgrunden är etnisk bakgrund, vilket även var fallet föregående läsår och läsåren dessförinnan.

Av anmällda sexuella trakasserier mellan barn har dessa ökat i såväl förskola som skola i relation till föregående läsår.

Såväl i förskolan som i skolan är pojkar i högre grad utsatta än flickor, enligt inrapporterade anmälningar.

Skolgården och innemiljön i förskolan anges som de mest förekommande platserna i anmälan om upplevd kränkning. För förskolan är det en skillnad i relation till tidigare år, då utemiljön var den mest förekommande platsen i anmälningarna av kränkande behandling.

Beredningsansvariga

Marie Karling, utbildningsstrateg
Linda Nordgren, enhetschef

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Informationsärenden

§ 66

Uppföljning delmål kvalité

Utbildningsstrateg Marie Karling, skolstrateg Fredrik Strandgren, utvecklingsledare Lisa Laestander Flod och strateg Carola Nilsson redovisar en uppföljning av delmålet kvalité för de olika skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola.

§ 67

Diariernr: SK-2026/00069

Utbildningsdirektören informerar

Diabetesapp

Cirka 90 barn och elever i förskola och grundskola har typ 1-diabetes. De förskolor och skolor som har barn eller elever med diabetes får, efter individuell bedömning, en mobiltelefon med en app för att följa barnet/elevens blodsockernivåer under dagen.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: MOA BRYDSTEN
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Datum och tid: 2026-09-29 09:41:40 GMT+02:00
 Transaktions-ID: 686c7c29f695490880dc7c7b9aa57d15

Underskrift 2

Namn: MARIA LINDVALL
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Datum och tid: 2026-09-29 13:22:07 GMT+02:00
 Transaktions-ID: 5d332c4122e54027988e49cde3359a15

Underskrift 3

Namn: Linda Hellquist
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Datum och tid: 2026-09-29 15:06:00 GMT+02:00
 Transaktions-ID: 52ae476177dc479bae03563585d86a6f